

VŌX·POPVLĪ

FAGBLAD·FOR·KLASSISKE·STUDIER

50-ÅRS JUBILÆUMSUDGAVE

Jubilæumsindlæg af Simon Laursen

Quiz: Catul eller Taylor Swift?

Debat: Syntaks

Humanister i erhvervslivet – frivilligt arbejde

Vikingsprog: Kan vi glemme sprog, som ikke tales?

SALVĒTE OMNĒS

SALVĒTE ALLE PÅ KLASSISKE STUDIER OG HVEM END, DER SKULLE LÆSE DETTE.

Vi er dybt beærede over at kunne fejre et halvt århundrede med Vox Populi. I anledning af denne udgave har Simon Laursen, tidligere redaktionsmedlem af Vox Populi, sat ord på fagbladet og dets rejse gennem tiden. I udgaven følger også spændende debatter om studieliv og klassiske sprog samt den sædvanlige quiz.

Hvis du sidder med en skribent, korrekturlæser eller layoutansvarlig i maven, må du endelig ikke tøve med at melde dig på banen! Redaktionen har altid brug for nye kræfter og ideer. Der er næsten ikke den idé, vi siger nej til.

God vind!

VÖX POPVLĪ REDAKTIONEN

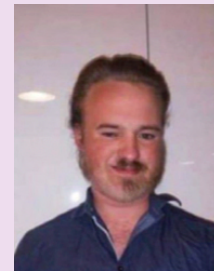
REDAKTION OG LEDELSE

ANNI
MOGENSEN
5. SEMESTER
KLASSISK
FILOLOGI

AREN
VIHÖJ-
KVIST
5. SEMESTER
KLASSISK
FILOLOGI

CARL EMIL
BRÖGGER
THOMASSEN
5. SEMESTER
KLASSISK
ARKÆOLOGI

MATHILDE
VADSAGER
ANDRESEN
5. SEMESTER
KLASSISK
FILOLOGI

JOHANNE
BERG
THOMASSEN
5. SEMESTER
KLASSISK
FILOLOGI

BALINT MARK
SOSOVICSKA
5. SEMESTER
KLASSISK
FILOLOGI

Er det Taylor Swift eller Catul i oversættelse?

ANNI MOGENSEN

5. SEMESTER KLASSISK FILOLOGI

Da jeg som en ung klassicist i 1.g blev stillet for en quiz i Catul eller Swift, var det ikke helt uden vanskeligheder, at jeg slap igennem den! Det var i sidste ende min lange karriere som swiftie, der sikrede, at jeg kunne skelne mellem den antikke ekspert i kærlighedslyrik fra den moderne. Denne udfordring skal fagbladets kære læsere selvfølgelig ikke snydes for! Vi kan derfor med stolthed præsentere endnu en spændende quiz, som I kan dyste i!

1. Put your lips close to mine
• As long as they don't touch

2. You shall be, as you've chosen to love
My love and pay the long-term price

3. My ears are ringing and twin
darkness covers the light of my eyes

4. You tell me that you want me, then push me around
And I need you like a heartbeat

5. I loved you in spite of
Deep fears that the world would divide us

6. It's difficult to break with long love suddenly
It's difficult, but this you must somehow do.

7. The lips I used to call home,
• so scarlet, it was maroon

Løsning:

1: Swift, 2012 (Traacherous)

2: Catul XL

3: Catul LI

4: Swift, 2008 (Tell me why)

5: Swift, 2017 (Dancing with our hands tied)

6: Catul LXXVI

7: Swift, 2022 (Maroon)

En røst fra fortiden

SIMON LAURSEN

SEMPER OBEST

Tænk, at det er halvtreds år siden, man fik tanken om at have et informativt og debatterende organ blandt dyrkere af klassiske studier i Århus. Kært barn har mange navne – det har været kaldt et fagblad, en institutavis og et studenterblad, og det har heddet Vox Populi og Agora. To navne. Kun.

Hm ...

Mit eget engagement i bladet begyndte i foråret 1978. Dengang var der demokrati på universitetet; de faglige miljøer – dvs. både lærere og studerende (og, lidt mere distanceret, sekretærer og andre ikke-akademiske personalegrupper) traf beslutninger i åbne fora. Et af disse fora var institutrådet; fag var inddelt ret fintmasket i 'institutter' efter et fagligt begrundet kernebegreb – i vores tilfælde græsk-romersk 'Oldtid og middelalder', forstået som både vestlig og byzantinsk middelalder, hvad der var ret omfattende (problematisk omfattende, viste det sig ofte), og hvert institut havde et institutråd, hvor alt fastansat akademisk personale havde halvdelen af sæderne, og resten var fordelt blandt de øvrige grupper, som regel med et flertal af studerende. Og der sad så jeg, cirka et halvt år inde i min studietid, og på det første møde jeg deltog i vedtog man under eventuelt 'at tage spørgsmålet om Vox Populis status op'. Jeg husker intet. Jeg kan heller ikke huske, om jeg i de følgende måneder forsøgte at finde ud af, hvad problemet var, men på mødet den 27. april blev jeg, 20 år og én dag gammel, medlem af et udvalg, der skulle forberede en 'drøftelse af Vox Populis forhold'. Sagen blev sat på dagsordenen for mødet 25. september, men mødet havde et vægtigt andet spørgsmål at behandle (pligt eller ikke pligt til at undervise på folkeuniversitetet) og dette spørgsmål havde medført alvorlige konflikter mellem navnlig to akademiske medarbejdere, og undervejs kunne man, efter referatet at dømme, heller ikke blive enige om afstemningsprocedurerne, og Vox Populis forhold måtte udskydes til et senere møde. Det fulgte imidlertid hurtigt; den 2. oktober blev udvalgets forslag til retningslinjer for bladets drift i det store og

hele vedtaget uden indsigelse – men bladets navn blev problematiseret, fordi det gav 'uheldige associationer m. h. t. bladets holdning'. Udvalget påtog sig at arbejde også med dette problem; der skulle aflægges rapport på mødet den 4. december. På dette møde udspandt der sig dog en meget lang debat om antallet af medlemmer af institutbestyrelsen (en slags forretningsudvalg for IR); problemet var tilsyneladende den 'politiske-ideologiske repræsentation' i IB, og om der overhovedet fandtes sådan en, eller om den var problematisk – og punktet om institutavisens navn måtte udsættes. Der skulle et ekstraordinært møde d. 8. december til, før man kunne afslutte behandlingen af spørgsmålet om Vox Populis status. Bladet fik et nyt navn, Agora. Og med det første nummer var jeg selv indtrådt i redaktionen.

Jeg husker ikke den konkrete sagsbehandling, udvalgets møder, med nogen tydelighed, eller overhovedet. Hvad der står herover, er, hvad jeg har kunnet læse i de referater fra institutrådsmøderne, som Vox Populi offentliggjorde (i henhold til reglerne); der mangler ganske vist en hel del referater, men selv med disse lakuner er det jo tydeligt, at der både var vigtige problemer og stærke følelser på spil (og at der blev brugt ganske megen tid på at diskutere). Jeg husker alle disse problemer (og et endnu vigtigere, spørgsmålet, om man skulle udbyde en uddannelse i oldtidskundskab) og alle disse følelser ganske tydeligt; det var meget lærerigt, både almenmenneskeligt og fagligt, at deltage i disse diskussioner. Men jeg husker ikke, at jeg dengang selv fandt, og jeg finder heller ikke nu, ved genlæsningen af årgangene 1977

og 1978, noget særligt anstødeligt eller bemærkelsesværdigt ved det, jeg finder i bladet. For nogle år siden lykkedes det mig at erhverve Preben Steen Sørensen's bibliotek, eller det meste af det; Preben var den eneste, der var medlem af redaktionen, fra bladet blev grundlagt, til det skiftede navn, og jeg havde håbet at finde de tidlige årgange af bladet dér. Jeg har aldrig set dem, og det må vel være i dem, man kan finde alt det anstødelige.

Jeg kan ikke lade være med at sige et par ord om Preben Steen Sørensen. Preben var en meget retskaffen person, og meget intensiv – man kunne ikke helt undgå at føle sig lille i hans nærvær. Han var også ganske venstreorienteret, og bedrev klassiske studier, fordi han ville vise, at antikken blev ideologisk misbrugt i det samfund, vi lever i. Ikke uventet skrev han speciale om slaver. Men han var et demokratisk menneske, og han insisterede på, at universitetet blev drevet efter den demokratiske styrelseslov, og arbejdede for, at de studerende skulle have så megen indflydelse, som de kunne få – hvad der er en demokratisk ret. Desværre døde Preben alt for ung, for vel en ti-femten år siden. Hans bøger kom til Svendsens antikvariat i Bjerlingbro, og da det lukkede, fik jeg fat i resterne af Prebens bibliotek.

Men i det bibliotek var der kun ganske få numre af de tidlige årgange af Vox Populi. Ved et tilfælde var nummer 3 af første årgang der, med en lille notits om, hvorfor bladet kom til at hedde sådan. Indlægget er skrevet af Erik Bøegh:

Ikke få har udtrykt forundring eller rent ud sagt forargelse over det navn, hvormed redaktionen har betegnet den nyfødte institutavis: VOX POPULI. Ja, der siges endog at være startet en folkelig bevægelse imod dette navn. Det vil derfor være på sin plads at give en nærmere forklaring. Da redaktionen skulle vælge blandt de mange, men besynderlige forslag, der forelå, viste det sig snart, at stor uenighed opstod – redaktionen stod foran sprængning: den sorte reaktions avantgarde (repræsenteret af undertegnede) støttede med velkendt umotiveret stædighed det morsomme forslag "Old-Tidende", der såvidt det har kunnet oplyses stammer fra Johannes Thomsen, hvorimod revolutionens raske sønner P. S. Sørensen og Ole Smith ville kalde bladet "Spartacus" (!). Susanne Høeg foretrak besindigt hvad som helst andet end disse 2 forslag. Efter ca. en halv times grublen (der dog undertiden blev afbrudt af hånlige udfald tværs over bordet mod modpartens forslag), fremsatte Ole Smith forsigtigt forslaget "VOX POPULI", der blev vedtaget som kompromis, fordi redaktionsmedlemmerne skulle hjemad.

Lad mig foreslå at vi i daglig tale kalder bladet VP: en-

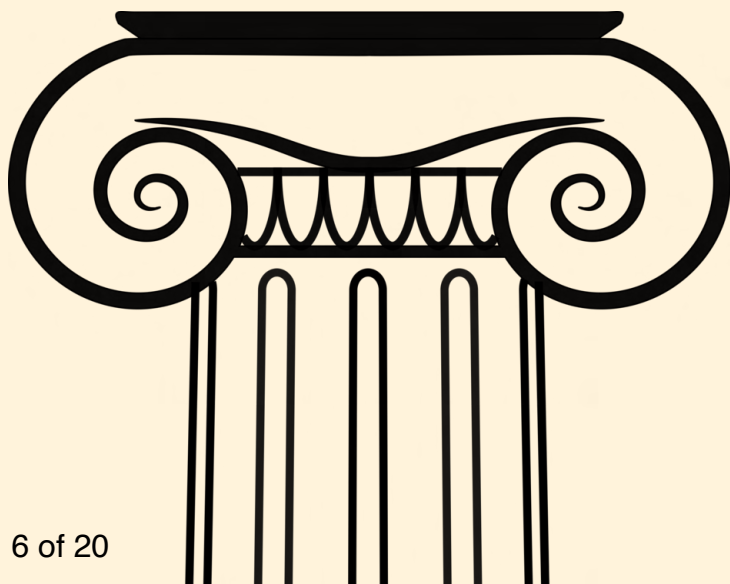
gang vil det måske gå i glemmebogen, hvad disse bogstaver står for, hvorefter det følgelig vil kunne betyde næsten hvad som helst. Så der er altså trøst forude.

Hvor meget vægt man skal lægge på denne under studentikos tone let skjulte modsætning fremgår tydeligt af de par sider, Jens E. Degn vier Vox Populi tilblivelse og tidlige historie i Caput et fons, Klassisk filologi ved Aarhus Universitet 1930-2005, ss. 97-102. Det fremgår af teksten, at Degn har haft adgang til alle de tidlige årgange af bladet; man skulle tro, man så bare kunne henvende sig for at få dem at se. Desværre er Degn tilsyneladende et pseudonym, og så er denne mulighed jo principielt udelukket. Netop siderne om Vox Populi synes dog mere end at antyde, at forfatteren i virkeligheden er en person, der oplevede begivenhederne på nærmeste hold og har meget stærke meninger om dem. Han (eller hun) har meget til overs for Erik Bøegh, og slet intet for Ole Smith. Sanne nævnes ikke, men kender man hende, ved man, at det kommer hun nok over. Preben forties også, men Ole Smith latterliggøres; der satiriseres over det faktum, at han disputerede (det gjorde 'man' ikke), og det påpeges perfidt, at emnet for disputatsen, kodikologi og scholier, 'må siges at ligge temmelig langt fra klassekamp og kapitalismekritik' (Degn, 101). Ole Smith døde i 90'erne, også han for ung; princippet de mortuis nil nisi bene gælder ikke her. Og måske med rette, endda alment, hvis folk har gjort ting, der ikke kan forsvares, må det jo siges. Heller ikke jeg fik det bedste indtryk af Ole Smith; for mig var han en opportunistisk karriererytter, en kommunistisk partisoldat, der endda fandt anledning til at protestere over, at redaktionen af bladet i 1981 havde taget afstand fra militærets magtovertagelse og undertrykkelse af Solidarnosc i Polen. "Det havde jeg ikke ventet af jer" (Agora 1982-1). Omvendt kom det ikke som en overraskelse, at Ole Smith tog Jaruzelski (og dermed russerne) i forsvar.

Nummer 1982-1 havde en ny forside, en grænsesten for torvet i Athen, Ὄρος εἰμὴ τῆς ἀγορᾶς, erklærer stenen stolt: 'Jeg er grænse for Agora'. Det var et teknisk meget vanskeligt skridt, redaktionen tog. Folk i vore dage lever i laserprinterens tid, endda farvelaserprinterens tid, men den tid lå meget langt ude i fremtiden i 1980'erne. Vores teknologiske vidunder var IBM's skrivemaskine

med udskiftelige kuglehoveder, så man kunne veksle mellem latinske og græske bogstaver. Møjsommeligt, men for tiden epokegørende. De første årgange af Vox Populi var fotokopierede; på et tidspunkt blev det for dyrt, og man gik over til at skrive bladet på stencils; de bestod af en tynd membran, der blev perforeret af skrivemaskinens anslag, så tryksværte kunne komme ned på papiret i en duplikator. De flotte, tegnede forsider fra de første årgange blev erstattet af primitive mønstre lavet på skrivemaskine. Men da Vox Populi blev til Agora, havde redaktionen fået en stencilbrænder til rådighed; derved slap vi for det første for selv at skrive stencils; for det andet kunne vi kopiere siderne ned fra A4 til A5 og trykke to A5-sider ved siden af hinanden (men stadig kun på én side af arket) – en betydelig besparelse. Og vi kunne nu også offentliggøre billeder, eller rettere stregtegninger. De første år viste Agoras forside en tegning af agora i Athen (stjålet ærligt og redeligt fra amerikanernes guide-bøger; selv reference-tallene fik lov at blive stående); men i 1981 besluttede vi altså at prøve at lave grænsestensforsiden. Den var bare ubegribeligt vanskelig at lave. Den var meget mørk, og brænderen havde svært ved at lave brugbare stencils; og når vi kørte stencilen gennem duplikatoren, blev siderne ofte overfodrede med sværte og klistrede sammen. Når siderne så skulle samles, kom de helt store problemer. Det gjorde man på en StormP'sk maskine, hvor siderne blev sat ned i maskinen lidt ligesom tallerkener sættes ned i en opvaskemaskine, og så kørte man med en himstregims med gummifod hen over siderne, så der (med lidt held) blev trukket én side ud af hver stak. Det lyder indviklet, og det var det; fejl-ene var mange og arbejdet meget ubekvem. Heldigvis lå forsiderne forrest, men de nye var svære at skille ud fra stakken; de hang fast i hinanden. Ikke desto mindre var vi glade for den nye forside.

Men det var ikke alle. I Degns fremstilling af institut-

tets historie fylder polemikken om navneskiftet til Agora absolut ingenting; det noteres blot på s. 105, at Agora var 'arvtageren' efter Vox Populi. Faktisk bliver Degn temmelig tam efter sit overfald på Ole Smith. Instituttets historie fra 1979 til 2005 er fyldt med forræderi og svigt, som Degn ikke tager fat på; det kan naturligvis skyldes, at han ikke kender til disse forhold, men det virker ikke troværdigt. Det skyldes snarere, at man her bevæger sig per ignis supposito cineri doloso, og Degn har ikke haft modet til at tale åbent om de konflikter, der levede videre, om end netop i det dulgte. Måske kan man forsvare Degn med, at disse konflikter i vid udstrækning blev mere perfide og ofte bundede i fuldkommen uanstændig personlig fornærmelse; det kan også skyldes, at nogle af de største svigt blev begået af dem, der var højst på strå, især efter universitetsdemokratiet blev afskaffet. Disse personer var i høj grad i live og meget magtfulde, da Degns bog udkom i 2005. Men Agora blev altså ramt af endnu en bandbulle i 1983, på grund af den nye forside. Bent Dalsgaard Larsen havde altid været blandt bladets hårdeste kritikere, især vedrørende redaktionens mulighed for at protestere mod forhold i verden på lederplads – som protesten mod militærjuntaen i Polen., en protest, Dalsgaard ellers – som dybt troende katolik – nok havde kunnet sympatisere med. Og nu skrev han til redaktionen:

Det var i sin tid på denne baggrund, jeg gjorde indsigelse mod, at institutavisen benyttede et politisk-ideologisk slagord som titel, og titlen blev dengang ændret til det neutrale AGORA. Nu har redaktionen imidlertid på ny ideologiseret institutavisens navn og forside, ved ikke kun at lade 'agora' stå for den almindelige betydning af 'forum', netop den åbne plads som er en nærliggende symbolik for en institutavis, men ved inddragelsen af horos som symbol på en bestemt ideologi, som man bygger op ud fra visse sider af det athenske samfund og vil bruge som ideologisk slagord i vor tid. At dette er bevidst, fremgår af redaktionens indlæg i 1982-1. (Agora, 1983-8)

Dette – og hvad Dalsgaard ellers skrev til redaktionen dengang – var fuldkommen forkert, nærmest ærerørigt, og jeg gjorde indsigelse imod det i det følgende nummer (1984, 1-5), selvom jeg var i udlandet på det tidspunkt. Men det tjener Dalsgaard til ære, at han tog sig af den slags, at han ikke veg bort fra at hævde sit standpunkt. Hvad instituttets øvrige lærere og langt størstedelen af de studerende mente, holdt de næsten uden undtagelse for sig selv; det var svært at være redaktion for et blad, folk ikke ville mene noget i. Uni-

versitetsdemokratiet bestod, og behovet for at diskutere mål og midler turde være det samme. I nogen grad var der andre kanaler at føre debatterne i – ikke mindst 'fællesugerne' (se Agora 1981-6). Men det er en akademisk dyd at tage stilling til de ting, der sker, og institutavisen var i høj grad tænkt som netop et medium, hvori denne stillingtagen kunne finde plads. Det var også altid sådan, selvom der var et element af Tordenskjolds soldater over det. Et sådant blad må ikke være tandløst, det skal provokere. Kvaliteten af bidragene er af lidt sekundær betydning; i første omgang handler det om, at der sker noget. Når en institutavis ikke får det stof, den skal have, er det et sikkert tegn på, at det miljø, den skal betjene lider af svindnot. Og sådan gik det også Agora i en årrække.

I 1988 overgik trykningen af Agora til det humanistiske repro-center; hæfternes udseende blev helt anderledes professionelle at se på. Men med den årgang gik bladet i stå; og det genopstod først igen i 1993, hvor jeg også, som nyligt 'hjemvendt', nu dog lærer, håbefuld adjunkt, indtrådte i redaktionen igen. Der blev ikke længere offentliggjort referater fra de styrende organer, hvad Degn begræder (s. 115); der mangler kilder til hans fremstilling. Men debatten blev ilter igen. Det arkæologiske og det filologiske miljø brødes, men ærligt og redeligt; konservative klassikere i gymnasieskolen forsøgte at cementere den traditionelle fagopfattelse; og de første år havde en bevægelse omkring tidsskriftet Faklen, knyttet til Erwin Neutzky-Wulff og hans forestillinger om det religiøse fat i mange studerende, og der var megen debat – også i bladet. Og det var ikke længere Tordenskjolds soldater – Ittai Gradel, Hans Balling, Hanne Roer, Kristine Jakobsen (nu bedre kendt som Chresteria Neutzky-Wulff), Rune Engelbreth Larsen, Martin Brynskov, Tønnes Bekker Nielsen, Lars Albinus – og mange flere, faktisk – bidrog til at skabe en fornemmelse af, at der stadig var folk, der kunne og ville engagere sig. Og selvfølgelig Giuseppe Torresin, og ganske ofte mig selv. Tonen kunne være skarp, men debatterne var reelle nok: der var vigtige ting at forholde sig til. Der var også debat om eksamensbestemmelser.

Og nu genopstår bladet så som Vox Populi – med alle de 'uheldige associationer m. h. t. bladets holdning'. Skulle nogen dele Erik Bøeghs fromme ønske om, at navnets historie og betydning ville gå i glemmebogen, må jeg jo tage på mig, at jeg har forpurret disse hensigter. Bladet er født med holdninger; det ligger allerede i navnet. Dalsgaard mente ikke, at et blad finansieret af instituttet kunne have en holdning

overhovedet. Jeg ved jo faktisk ikke, hvordan bladet finansieres i vore dage. Der er i hvert fald ikke en lærer i redaktionen, så måske kan man omsider faktisk godt kalde det et 'studenter-blad'; det var det ikke i de første mange årtier af sin eksistens. Men man kan jo godt spekulere over, om redaktionen er klar over den arv, de har givet sig selv ved navneskiftet. En oplagt opgave for dem ville være at fortsætte digitaliseringen af de gamle årgange og gå på jagt efter de så sjældne tre første. Degn har jo set dem; de findes; og skønt Degn er an-/pseud-onym, nævner han dog adskillige i sit forord, der faktisk findes og sikkert kan hjælpe. Hvis de vil.

Universitetsdemokratiet er væk. Men bladet har stadig en vigtig funktion at varetage – at få folk til at formulere sig om, hvad det er, antik-studerende går og laver, hvorfor og hvordan. Det har en pligt til at stille krav til sig selv og til miljøet, det være sig lærere eller studerende. Udadtil skal det kunne demonstrere noget væsentligt; ikke noget skønmaleri, men en eller anden form for tangibelt bevis på, at der foregår noget, der er værd at lave, der, hvor bladet bliver til. Konflikt er, på et universitet, ikke af det onde – det er en livsbetingelse. Det var bladets skarpeste ideologiske kritiker, Bent Dalsgaard Larsen, der ifølge et referat i 1978 indskærpede, at der midt i polemikken, 'i divergenserne lå de reelle og principielle spørgsmål, der diskuteres på universiteterne rundt om i verden. Divergenser på sådanne områder var ikke nogen hindring for personlig og gensidig respekt eller for det nødvendige samarbejde.' (Vox Populi 1979-1/2, ref. fra IR 10 pkt. 8). Vi studerende lærte vanvittigt meget af at stå midt i det stormvejr – om nytte og praksis, og om respekt; man må engagere sig. Men i fraværet af fora – ἀγοράί – kan en sådan diskussion ikke finde sted. Det er Vox Populis opgave, ja pligt, nu igen, at gøre sig til dette sted, at fylde sig med liv af mennesker med deres meningers mod. Kun på denne betingelse giver det mening at ønske for bladet.

VIVAT CRESCAT FLOREAT

Elevatoren blinker ned.

Dørene åbner:

Velkommen til Arts.

Her er bureaukrati så snirklet, at Daidalos' labyrint virker simpel.

Et system, hvor ingen taler med nogen,

og nogen nok taler med ingen.

Hvor man råber i tågen og følger lygtemændene lige ned i mosen.

Her til venstre løber alle hovedet mod muren.

Rustfarven skyldes blodet,

der strømmer fra deres pander.

Her knækker grenene, vi sidder på,

det er jo en del af livet.

Velkommen til Arts.

Science og deres "nytteværdi", deres konkrete løsninger,

BSS og deres sociopatisme og narcissisme,

hvad skal vi med dem?

Demokratisk dannelse er vel relevant?

Der er intet facit,

tænk nyt.

Velkommen til uigennemsigtige hierarkier i et hierarkiløst samfund,

oftest også uigennemtrængelige.

Hvem skal du have fat i?

Hvilken hjemmeside skal du egentlig bruge?

Giv op på forhånd,

for det giver ikke mening.

Meningsløse formularer og regler så strikse, du stranguleres undervejs,

lad os håbe, du kan holde dig oprejst, til du er færdig.

Velkommen til os med samme selvforståelse som et jaget dyr.

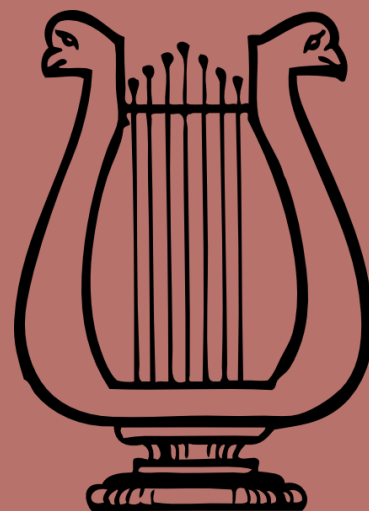
Vi er truet fra alle sider, og fjenderne vælter op fra skyggerne.

Vi har jo ingen monetær nytteværdi,

Arts

SARA DIDRIKSEN

1. SEMESTER KLASSISK FILOLOGI,
CAND

SYNTAKS

SARA DIDRIKSEN

1. SEMESTER KLASSISK FILOLOGI, CAND.

Syntaks er jo noget, enhver på klassiske studier har et forhold til. Det er noget, der kan gøres på mange måder, og som der er mange holdninger til. Mange lærer i folkeskolen at sætte tegn/symboler under de forskellige led, hvilket mange fortsætter med i gymnasiet. Nogle lærer at skrive bogstaver under, hvilket også er systemet, man lærer i propædeutikken. Som en, der aldrig har haft propædeutik, har jeg aldrig lært disse famøse bogstaver, og derfor bærer de ingen mening for mig.

Når jeg ser en syntaksanalyse for mig, ser jeg først og fremmest min tysklærer i 8. og 9. klasse, som ikke vil-

Men sidder jeg i mine egne noter, kun henvendt til mig selv, som ingen andre skal se, så kan I vædde jeres dyrebareste ejendele på, at jeg vil lave en syntaks bestående af trekanter, firkanter, krydser, bølgestreger, pile og andre symboler.

Dette sagde jeg engang højt i kaffestuen, da jeg var i gang med at skrive min bachelor, hvilket blev mødt med chok og forundring fra et par stykker "Det kan man da ikke". Jeg var dybt forvirret og spurgte hvorfor "Det er barnligt, sådan noget man gør i folkeskolen" "Et symbol viser jo ikke hvad det gør, O står for objekt, men trekant?". Denne samtale har jeg tit tænkt over siden.

Hvorfor er et system, der fungerer, barnligt, hvis det giver mening for personen, der bruger det? Hvordan kan et bogstav indeholde mere mening end et symbol, bare fordi det er en forkortelse for et ord? Begreberne, konventionerne, det hele er opfundet af mennesker. Et bogstav er et symbol for et ord, der forsøger at beskrive et sprogs funktion. Et symbol gør det samme. Som skemaet er de begge måder, hvorpå vi prøver at visualisere syntaksen. Der er ingen forskel.

Jeg tror, at der hvor kæden hopper af for mig,

le se en oversættelsesaflevering uden en udførlig syntaks af alle led. Pga. denne lærer forstår jeg sprog og sætninger gennem syntaks, hvis jeg ser en sætning, ser jeg dens syntaktiske analyse. Men her bliver vi alle nødt til at huske på, at en syntaksanalyse egentlig ikke findes.

Den eksisterer ikke, og derfor har vi brug for en måde at vise den, for al sprog har jo en måde, hvorpå det hænger sammen og skaber mening. I gymnasiet brugte vi i latin og græsk skemaer i vores afleveringer og eksamen, hvor alle ord blev analyseret. Det kunne f.eks. se således ud:

Ord	Selvstændigt led	Samlet led	Sætningsstruktur
Ut	Hypotaktisk konjunktion → understiller LS1 HS1		LS1, lægger sig adverbielt til erit HS1
Nihil	Direkte objekt for <i>dicam</i>		
Amplius	Lægger sig adverbielt til <i>dicam</i>		
Dicam	Verballed med implicit subjekt		
Necesse	Subjektsprædikat for <i>repetere</i>		
Erit	Verballed		
Certe	Lægger sig adverbielt til <i>repetere</i>		
Nobis	Indirekte objekt for <i>Repetere</i>		
Mores		Direkte objekt for <i>repetere</i>	
Romanos	Lægger sig attributivt til <i>mores</i>		
Repetere	Subjekt for <i>erit</i>		

er ved beskrivelsen af det som barnligt, og noget man gør i folkeskolen. Hvorfor gør det det dårligt? Et system, der virker, er vel ikke dårligt alene af den grund, at man lærte det i 2. klasse? Så vidt jeg ved, erstatter man heller ikke de matematiske tegn i gymnasiet, blot fordi de andre var noget, man lærte i folkeskolen. Og med den logik skulle vi vel også skifte hele alfabetet ud?

Hvad er egentlig pointen med dette? At få alle til at lave en type af syntaks? Nej, for jeg tror ikke på, at en måde er bedre end en anden. Det er nok egentlig det, der er pointen. Ingen måde at lave en syntaksanalyse er bedre end en anden, hvis den giver mening og viser tekstens syntaktiske struktur. Symbolerne med de mange pile kan se forvirrende ud, men så længe de er i mine egne noter, kan de vel ikke genere nogen? Der er jo ingen, som beder om at se min syntaksanalyse, og skal jeg lave en, der skal ses af andre på skrift, så bliver det i et fint skema med pæne kasser og alt skrevet ud, ellers er syntaks jo noget, man snakker om. Jeg siger ikke trekant men direkte objekt, så hvad forskel gør nogle tegn, hvis de virker?

Et frivilligt arbejde med mening

Humanister i Erhvervslivet søger nye kreative humaniorahoveder, der vil sætte sin faglighed i spil og få noget hands-on erfaring.

Foreningen vokser og vækster, og vi oplever stor efterspørgsel på vores hænder og hoveder til ekspertise som sparringspartnere og facilitatorer af workshops. Det gør vi, fordi vi har en stemme, fordi vores agenda er vigtig, og fordi vi gør en forskel for Aarhus' humaniorastuderende.

Hvem er HiE?

Humanister i Erhvervslivet er en frivillig studenterdrevet forening bestående af en håndfuld humaniorastuderende, der sammen har en ambition om at bekæmpe misforståelser om humanisters værdi, nedbryde barrierer og være med til at skabe en gensidig nysgerrighed mellem humanister og erhvervslivet, for: once you see it, you can't unsee it.

Gennem workshops, events, oplæg mm. bringer vi humaniorastuderende og erhvervslivets virksomheder tættere på hinanden. Vi bygger bro mellem parterne, og sår frøene for spirende relationer, idéudveksling med hinanden og udvikling sammen.

Hvad kan man så i en forening som HiE?

Som en uafhængig forening har vi frie tøjler til at gøre enhver idé til en realitet. Det eneste vi mangler, er hænder til at løfte opgaver, og hoveder der kan bringe nye ideer til bordet. Det eneste du skal have er en god portion gå-på-mod og lysten til at bringe din faglighed i spil. Vi forventer ikke, at du kommer med særlige evner - det gjorde vi heller ikke - vi udvikler os sammen, og bliver klogere med hinanden!

Som humanister ved vi, at forskelligheder er en styrke. Når fagligheder supplerer hinanden, bidrager det til omfavnende og gennemarbejdede løsninger, og lige netop derfor har vi brug for alle fagligheder i foreningen; DU kan bringe værdi med DIT perspektiv på problemstillinger, spændende emner eller nye tendenser i samarbejde med andre fagligheder - for sammen kommer vi altså bare længst.

I en lille forening som HiE, kan du arbejde med lige det du synes er fedt og giver mening for dig. Det kan være konceptudvikling, marketing, branding, kommunikation, design, eventkoordinering, rekruttering, vidensdeling, netværke, you name it. Men vi har brug for din faglighed for at udbygge og forbedre foreningens visioner og praksis.

Er du interesseret i at vide mere om os?

Tag et uforpligtende kig på vores sociale medier og hjemmeside, og tøv endelig ikke med at række ud til os - vi besvarer alle spørgsmål!

Vi vil så gerne høre fra dig. Det tager lidt mere end 5 minutter at skrive en ansøgning, til gengæld får du værdifulde erfaringer og relationer med dig hele livet.

Find os her:

Hjemmeside: [humanisterierhvervslivet.dk](https://www.humanisterierhvervslivet.dk)

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/11318614/admin/>

Facebook: <https://www.facebook.com/humanisterierhvervslivet>

Instagram: https://www.instagram.com/humanister_i_erhvervslivet/

Filolog med stress på

I dag hører vi ofte en masse om, hvordan nutidens unge mistrives og er usædvanligt stressede. Det er der selvfølgelig mange grunde til, nogle mere tydelige end andre. Men vi må begge indrømme, at det altid har undret os lidt, at mange unge er så stressede, og at vi ikke selv udpræget før har kunnet relatere til det. Men som filologer på 5. semester, skal vi da begge lige love for, at vi nu for alvor føler os som en del af den exceptionelt stressede unge generation.

Inden semesterstart havde vi set på vores kommende kurser overskrifter, der lød enormt spændende, og vi havde derfor glædet os vældigt meget til at komme i gang med dem. Og spændende, det er det! Vi elsker kurserne, man har på 5. semester. De er utroligt givende og tydeligt relevante for resten af uddannelsen. Af samme grund er det ekstra bedrøveligt, at dette bliver mere eller mindre ødelagt af den altoverskyggende stress. Pensum er mildest talt enormt og efter vores mening umuligt at komme igennem på ét semester. Det er umådeligt ærgerligt, og der er ikke meget tid til at gå ordentligt i dybden med hvert enkelt emne og tekst. Man kan da også undre sig over, hvordan pensum i græsk poesi på 10 ECTS kan være nærmest identisk med pensum i latinsk poesi, der til gengæld fylder 15 ECTS. Det bliver bestemt heller ikke bedre af, at vi – i modsætning til tidligere – ikke har haft Græsk Sproghistorie forud for Græsk Poesi, selvom førstnævnte danner grundlag for sidstnævnte.

Det mærkelige er, at alle tilsyneladende er enige om, at studieordningen ikke fungerer på dette semester. Vi har snakket en hel del om det med vores holdkammerater, der er mindst lige så stressede som os. Der er endda en på holdet, som er blevet deltidssygemeldt for at forebygge stress grundet studiet. Også ældre studerende beretter om, hvordan det var utroligt hårdt at komme gennem dette semester. Dog trøster de med, at 6. semester til sammenligning skulle være det rene barnemad. Men kan det virkelig passe, at arbejdsbyrden skal være så ulige fordelt? Og hvorfor fortsætter vi på denne måde, når der er bred enighed om, at det ikke duer? Vi er selvfølgelig bevidste om, at det bestemt ikke er uproblematisk at ændre, men vi vil mene, at det lige nu står for ringe til ikke at gøre noget ved. Vi holder så meget af vores fag og studie og er derfor så ærgerlige over, at nogle af de fantastisk spændende

og brugbare kurser samt et helt semester på denne måde bliver ødelagt.

Som ovenfor nævnt ved vi godt, at en studieordning (eller dele af den) bestemt ikke er noget, der bare lige kan ændres fra den ene dag til den anden. Men et forsigtigt løsningsforslag fra vores hånd – med alle forbehold taget – kunne være at lægge filologernes internationaliseringsvalgfag på 5. semester for så i stedet at skubbe enten Græsk Poesi eller Tekstanalyse og Litteraturteori over på 6. semester, da det er disse to fag, der udgør de langt mest tekststunge ECTS på 5. semester i sin nuværende form. Da 6. semester ikke byder på noget (obligatorisk) læsning af originaltekst, mens det på 5. gør sig gældende i begge de to nævnte kurser, ville det efter vores mening være en mere ligelig og overskuelig fordeling af arbejdsbyrden udover de to semestre. Samtidig ville det fra vores perspektiv (igen: her må vi jo rettes, hvis vi tager fejl) også være en relativt nem ændring at gennemføre i forhold til de af os, der har specialisering i enten græsk eller latin. Under alle omstændigheder er det noget, vi absolut mener bør kigges på, da den nuværende arbejdsfordeling mellem 5. og 6. semester mildt sagt er uhensigtsmæssig og bør tages op til revidering som minimum, når studieordningen igen skal evalueres om nogle år men gerne før.

JOHANNE BERG THOMASSEN

5. SEMESTER KLASSISK FILOLOGI

ARENT VIHØJ-KVIST

5. SEMESTER KLASSISK FILOLOGI

Hvad skal vi med vikingernes sprog?

Vikingetiden er en del af vores historie, som genererer stor interesse både indenlands og ude omkring i verden, og det er ikke kun akademikere og andre specialister, der synes, det er spændende. Moesgaard Museum har for nylig afsluttet en særudstilling om 'Vikinger i Øst', som var noget af et tilløbsstykke, og Nationalmuseet har pt en særudstilling om vikingetiden, 'Togtet', der i 2024 afløses af en ny om 'Vølvens Spådom'.

DR. KAREN BEK-PEDERSEN

UNDERVISNINGSASSISTENT PÅ RELIGIONSVIDENSKAB OG EKSTERN
LEKTOR PÅ NORDISK

Når den slags udstillinger kan lade sig gøre – ikke blot sjældent men faktisk med nogen hyppighed – så må det være, fordi det kan svare sig. Også økonomisk. Blandt andet derfor er det en stor skuffelse, at landets politikere bremser studerendes muligheder for at lære norrønt sprog. Norrønt (eller oldislandsk) er nemlig det tætteste vi kan komme vikingernes sprog.

Institutlederen på IKS, Andreas Roepstorff, meldte tidligere på efteråret ud med, at den norrøne sprogundervisning ved Religionsvidenskab på AU ville blive midlertidigt lukket og med sikkerhed ikke bliver gennemført i 2023. Religionsvidenskab har ellers i mange år været det eneste sted på AU, hvor det var muligt at lære dette sprog. Det nyeste, jeg har hørt angående situationen, er, at de fire valgmuligheder, som studerende ved Religionsvidenskab hidtil har haft i forbindelse med deres originalsprog, fremover vil blive reduceret til to, men at sprogene vil indgå i en rotationsordning, således at norrønt sprog vil blive udbudt hvert andet eller hvert tredje år. Det er trist for alle originalsprogene, men under de nuværende omstændigheder er dette det bedste resultat, man kunne håbe på.

Men hvad skal vi egentlig med det her gamle sprog? Er det ikke lige meget, hvis et sprog, som ikke længere tales, forsvinder? Klarede vi os ikke fint uden? Svaret er nej.

Norrønt er nemlig det sprog, der giver os adgang til den nordiske mytologi og de islandske sagaer. Kan man læse norrønt, så kan man læse de kilder, som er vores eneste indgang til den mentalitet, det livssyn og den tankegang, som fandtes i Danmark – og Norden – i førkristen tid. Derfor er de usandsynligt vigtige. Det er vikingetidens verdensopfattelse, fortællinger om guder og jætter, sammenhængende beretninger med navne, ord og begreber, som vi vil afskære os selv fra, hvis vi opgiver norrønt. Dette er det ældste tilgængelige lag i vores mentalitetshistorie. Det er så langt tilbage, vi kan komme, og stadig opleve den måde, folk tænkte på – stadig kende fortællingerne, ordene, forestillingerne.

Men er nordisk mytologi overhovedet relevant? Har vi ikke efterhånden fattet, at det handler om Odin og Thor? Kender vi ikke de myter? Igen er svaret nej. Vi tror, vi kender dem – indtil vi går til kilderne, læser dem og forholder os kritisk til dem. Afskærer vi os fra kilderne, så taber vi snart vores egen ekspertise på gulvet. Vi lukker døren til det ældste lag af Danmarks åndshistorie. Og det er ikke kun Grundtvig, der ville vende sig i sin grav. Omverdenen tager sig også til hovedet, for det er kun os selv, vi skader, hvis vi opgiver norrønt sprog. I 2009 blev de islandske håndskrifter, som indeholder sagaerne, optaget på UNESCOs verdensarvsliste, fordi sagaerne udgør et

Men hvad skal vi egentlig med det her gamle sprog? Er det ikke lige meget, hvis et sprog, som ikke længere tales, forsvinder? Klarede vi os ikke fint uden? Svaret er nej.

unik bidrag til verdenslitteraturen. Det er altså ikke kun en timelønnet undervisningsassistent og en lille gruppe studerende på AU, der synes, at norrøn kultur er vigtig.

Men det er heller ikke en beslutning, som Andreas Roepstorff har taget for sjovs skyld. Norrønt sprog er kun ét af mange ofre for økonomiske besparelser forårsaget af et mindre studieoptag, dimensionering, udflytningsreform og deslige. Disse faktorer rammer især små fagområder hårdt. I sidste ende peger alle anklagende fingre således i retning af Christiansborg og de politiske beslutninger, som har ført frem til den situation, AU nu står i.

Men det er ikke uden risiko, at politikerne endnu engang strammer grebet om halsen på humaniora. Samlet set betyder det færre muligheder for de nye studerende, hvilket kunne have den utilsigtede effekt, at færre studerende vælger Religionsvidenskab, som dermed kunne blive endnu dårligere stillet. Politikerne må derfor godt have i tankerne, at de kan skyde humaniora så meget ned, at de ender med at skyde sig selv i foden. Man kan ikke både stille hårdere økonomiske vilkår op for de humanistiske uddannelser og samtidig forvente, at de fortsætter med at være der. Og hvis de forsvinder, så forsvinder også al den viden, indsigt og kundskab, som de indeholder, og det ville være et hårdt slag for nationen – ikke kun for et enkelt humanistisk institut på et universitet i provinsen.

De humanistiske uddannelser står nemlig ikke kun for 'uddannelse til arbejdsløshed', for med dem følger sådan

set en række almene kompetencer, som er vigtige at besidde i den verden, vi i dag lever i. Det gælder for eksempel en kritisk tilgang til sine kilder (ganske nyttigt i en verden fuld af 'fake news'), evnen til at sammensætte et argument (de rå data taler i virkeligheden sjældent for sig selv), en viden om, at alting kan ses fra flere vinkler (der findes andre valide synspunkter end ens eget), og en empatisk måde at se sine medmennesker på (det handler ikke kun om én selv). Dertil kommer naturligvis en specialviden inden for et bestemt fagområde – såsom et oldstidssprog, den kultur det tilhører og det livssyn det udtrykker.

En af de fantastiske ting ved at mestre et meget gammelt sprog er, at det giver én mulighed for at erfare, at mennesker, der levede i en fjern fortid, ikke er fjerne og irrelevante, men at de derimod er lige så menneskelige som én selv. De er relevante. De har glæder og sorger, temperament og livsmod, de observerer og lærer fra sig, de udfolder sig kunstnerisk, teknisk, politisk og på mange andre måder. De er alt andet end primitive – eller i hvert fald er de ikke mere primitive, end vi er i dag! Hvis man mener, at noget mister sin relevans, fordi det bliver gammelt, så bør man tale noget mere med sine bedsteforældre.

I tilfældet norrønt er det vores historie, der er på spil – vores viden om vores eget udgangspunkt.

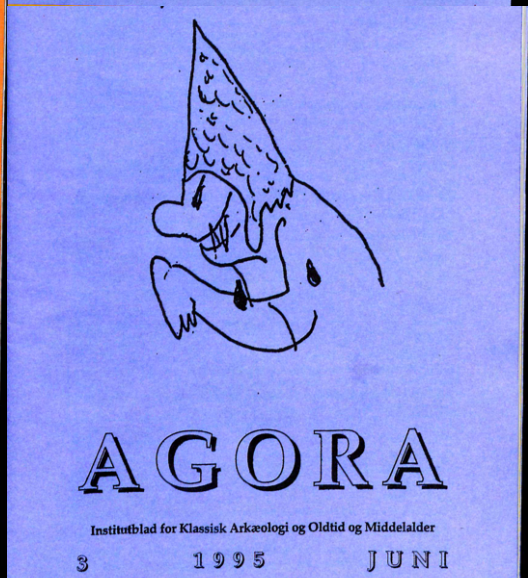
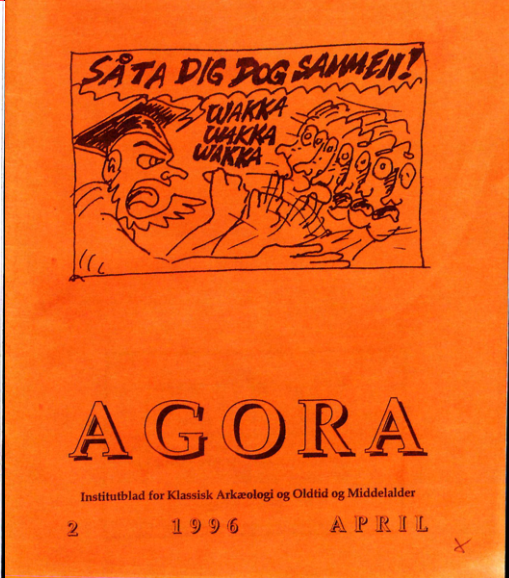
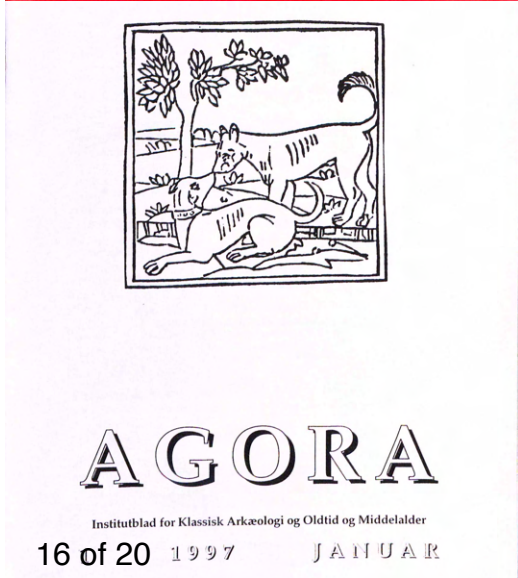
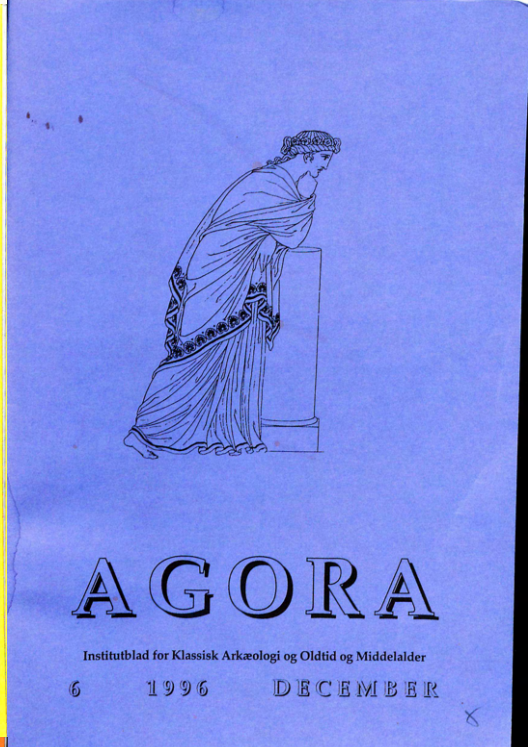
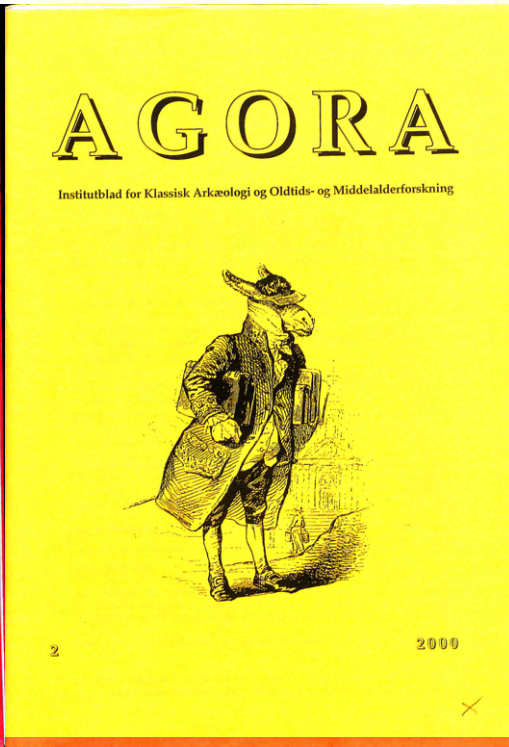
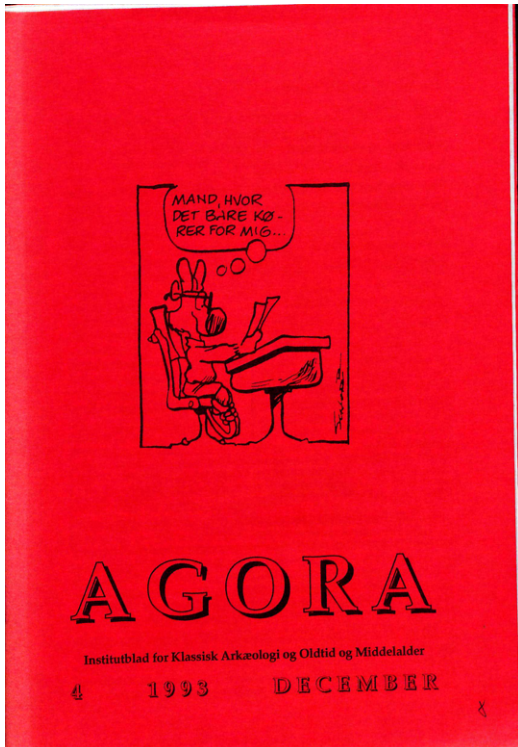
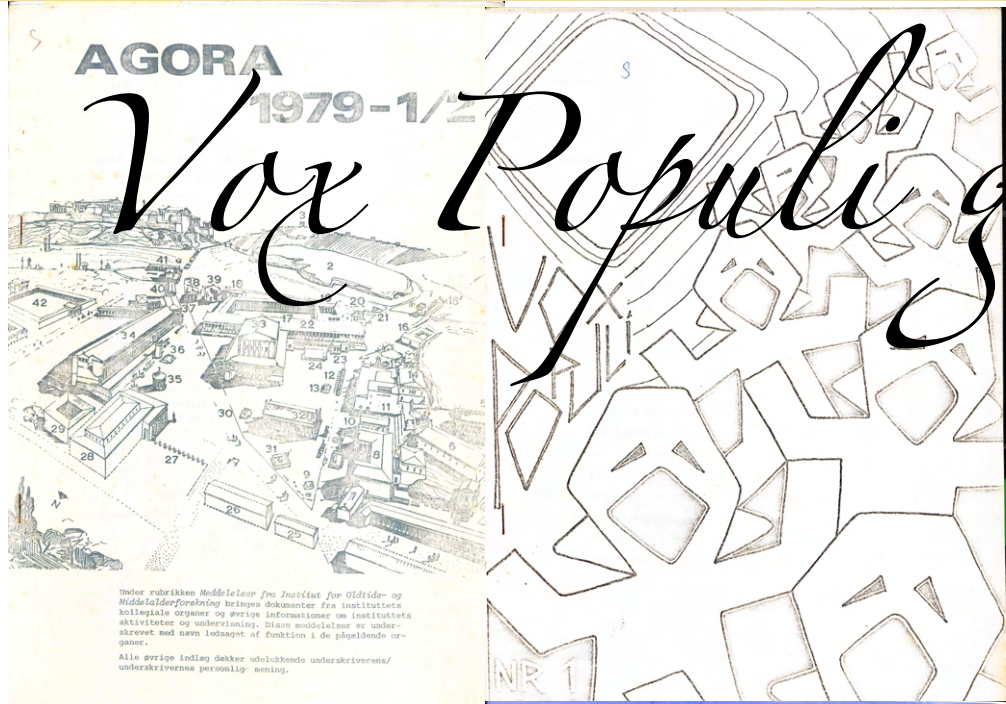
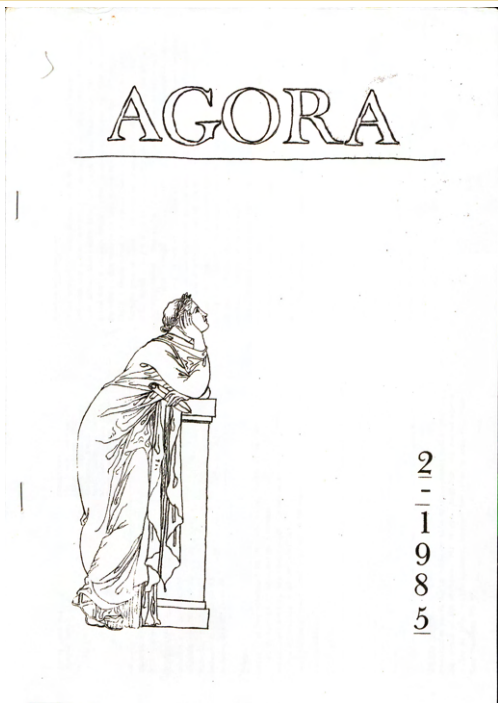
En af de fantastiske ting ved at mestre et meget gammelt sprog er, at det giver én mulighed for at erfare, at mennesker, der levede i en fjern fortid, ikke er fjerne og irrelevante, men at de derimod er lige så menneskelige som én selv. De er relevante. De har glæder og sorger, temperament og livsmod, de observerer og lærer fra sig, de udfolder sig kunstnerisk, teknisk, politisk og på mange andre måder. De er alt andet end primitive – eller i hvert fald er de ikke mere primitive, end vi er i dag!

Som enhver skibsfører ved, så er det svært at lægge en kurs, hvis ikke man ved, hvor man kommer fra. Historien er vigtig, for uden den mister vi vores pejlemærker. Så driver vi bare rundt på må og få. Derfor er det en god nyhed, at både dekanen for Arts og institutlederen for IKS har udtrykt en klar intention om ikke bare at opgive norrønt sprog på AU, men netop bevare det så godt, som det nu lader sig gøre omstændighederne taget i betragtning.

Hvis dette lykkes, så kan alle landets kulturinstitutioner glæde sig over, at det også i fremtiden vil være muligt for dem at formidle en opdateret og solid viden om vikingetiden. Men kun hvis det lykkes, for den viden, som det norrøne fagfelt repræsenterer, kan ikke tages for givet. Hvis ikke undervisningen i norrønt sprog og kultur – hvor AU for resten nyder stor international anerkendelse – kan fortsætte, så vil det påvirke forskningen

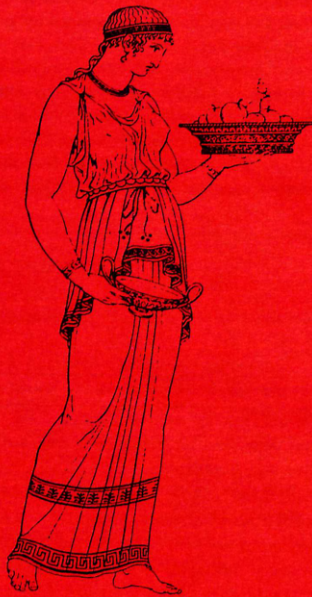
inden for samme fagfelt negativt ikke kun lokalt, men på nationalt plan. Den viden, vi i dag har, skal udvikles, udtrykkes, formidles, diskuteres og vurderes, og vi skal fortsætte med at gå til kilderne. Vi skal fortsætte med at lære sproget. Det er den eneste måde at bevare en viden på. Går vi i stå, så dør feltet – og så er det en dag slut med imponerende særudstillinger.

Det springende punkt i hele denne affære er politikerne. De kan ikke både bevare den humanistisk orienterede viden og samtidig fortsætte med at skærene ned på humaniora. Hvad vil de vælge? Og hvad kan vi sige til dem, der kan gøre det klart for dem, hvilke konsekvenser deres valg har?

AGORA

gennem tiderne

AGORA

Institutblad for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder

4 1994 OKTOBER

AGORA

Institutblad for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder

3 1994 SEPTEMBER

2

2004

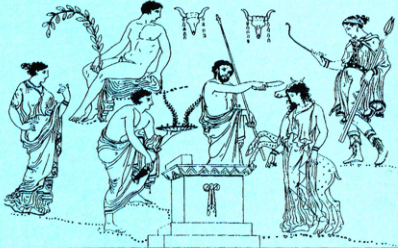
ΑΓΟΡΑ

Fagblad for Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi

"ASPECTS OF ANCIENT GREEK CULT"
9-10 JANUARY 2004

Centre for the Study of Antiquity and the Department of Classical Archaeology
University of Aarhus, Denmark

4 2003

S

1978

WOK POPU

7. årgang. April 1978. Redaktion: Steen Rønnow, P.S.Sørensen, G.Torresin.

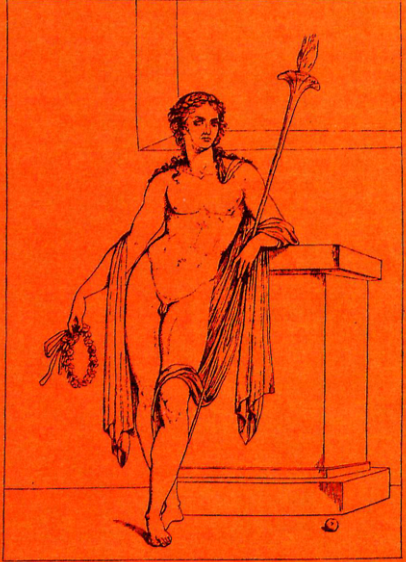
INDHOLD I DETTE NUMMER:

Referater fra Institutbestyrelsen	s.1
Referater fra Institutrådet	s.4
Referater fra Studienævnet	s.8
Situationen omkring Philosophicum	s.16
Ansøgningsfristen for S.U. 1977-78	s.18

DEBAT

Latin i folkeskolen	af Preben Steen Sørensen	s.19
Oldtidskundskab		s.20
Ekskurser om metode: Tyrann mord og terrorisme af G.Torresin		s.21

POP

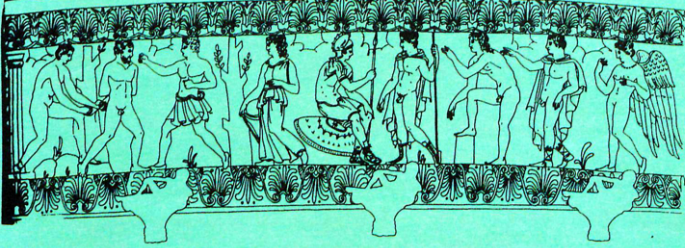
AGORA

Institutblad for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder

1 / 2 1993 JUNI

18 of 20

Jeg havde et eksempel tilbage så sender jeg det og du får det med det samme uden at vente på de bogbænderes gode nye h.b. pepi

AGORA

Institutblad for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder

1 1998 JANUAR

ΑΓΟΡΑ

Fagblad for Klassisk Arkæologi og Klassisk Filologi

DE KLASSISKE FAGS FREMTID I DANMARK?

UDGRAVNINGSKAMPAGNE 2002 2003

Kære Larsen!
 Håber I har haft
 en god sommer -
 Kære selv har jeg blandt
 mig nogenlunde, jeg fik
 lavet mig en sommer-
 plade af kamme, rotter
 knogler, så jeg har
 overlevet mavesyren,
 men jeg vil alligevel gerne
 ud snart K. h. Odysseus

O & M
 Nørre Ringgade
 8000 Århus C
 Livia / Danmark

AGORA

Institutblad for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder

4 1995 SEPTEMBER

AGORA

Institutblad for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder

4 1997 AUGUST

VŌX·POPVLĪ

FAGBLAD·FOR·KLASSISKE·STUDIER

Teasernummer, juni 2021

Χαίρετε - ΑΓΟΡΑ er opstanden!

Γεια σου, Ελλάδα! Rejseguide til Grækenland

Et portræt af et lig, tak

Quiz: Ovid møder Euroman

19 of 20

I NÆSTE NUMMER...

Endnu et semester er henrundet, og vinterkulden er så småt sat ind, men valmuen i kirkens have blomstrer stadig; mærkværdige tider vi lever i.

For 50 år siden var der nogle begavede klassikere, der stak hovederne sammen for at få instituttets nyheder ud til alle på instituttet for Klassisk Arkæologi og Oldtid og Middelalder. Efter en lang og turbulent odysse står det, som nu er Klassiske Studiers fagblad, stadig på sine nymalede søjlebaser. Med en stor virkelyst efter at spænde bredt og at formidle til høj som lav fortsætter fagbladets frivillige deres arbejde og håber på jeres fortsatte opbakning.

VÖX POPULĪ vender tilbage næste semester, og redaktionen ønsker jer alle en rigtig glædelig juletid.

Der skal lyde et stort tillykke!

Redaktionen vil gerne ønske Professor Marianne Pade tillykke med decorationen, Ridder af Dannebrogordenen, d. 25. august 2022.

Tak til:

Ane Høgsbro Dybkjær, Klassisk arkæologi, 7. semester

Dr. Karen Bek-Pedersen, undervisningsassistent på

Religionsvidenskab og ekstern lektor på Nordisk

Caroline Hauschildt Sørensen, Klassisk filologi, 5. semester

Humanister i erhvervslivet

Maria Andersen, Klassisk filologi, 5. semester

Sara Didriksen, Klassisk filologi, 1. semester, cand.

Simon Laursen, Semper obest

Kontakt os:

facebook.com/voxpathuliAU

Instagram: [@voxpathuli.au](https://www.instagram.com/voxpathuli.au)

www.vox-populi.dk

vox.populi.au.fagblad@gmail.com

VÖX
POPULĪ
FAGBLAD FOR
KLASSISKE STUDIER